

katáborokban dolgozó zsidók munkája révén jelentkeztek, és amelyek a termelés jelentős gyarapodására vezettek. Legyen szabad mély tisztelettel elhelyezni is azt a kérelmet előterjeszteni, hogy konkrét javaslatainkat figyelemre méltatni és a magyarországi zsidók munkaerejét és munkakészségét az ország javára igénybe venni méltóztassék.

A fentiekben közölt számszerű összeállítás szerint a magyarországi zsidóknak mintegy felét már deportálták. Most, amikor úgyszólván az utolsó órában a még itthon lévők számára kérünk irgalmat, és ártatlan gyermekeink életéért könyörgünk, a magyar Haza ezeréves történelmére és arra a sorsközösségre is hivatkozunk, amely hazai zsidókat a honfoglalástól kezdve a magyar nemzethez jóban-rosszban fűzte.

Legyen szabad Szász Lajos iparügyi miniszter úrnak nemrégiben Nyíregyházán elhangzott beszédéből az alábbi szavakat idézni, amelyek bizonyára a m. kir. kormány álláspontját tükrözik vissza:

„A zsidókérdés megoldásánál nem lehet irányadó a gyűlölettől fűtött antiszemitizmus, hanem egyedül és kizárólag a szeretettől áthatott fajvédelem. Mi nem akarjuk kiirtani ezt a szerencsétlen Ahasvérus népét, hanem azt szeretnők, hogy hosszú bolyongásuk után végre hazát találjanak valahol a földön.”

Mi rendületlenül hiszünk a magyar nemzet igazságszeretetében és lovagiaságában, mely nem kívánja és nem engedheti meg védtelen és ártatlan emberek százezreinek pusztulását. Mi hiszünk az emberiség szent eszméjében és a keresztény erkölcsi világrend uralmában. Életünket, szülőink, gyermekeink, testvéreink életét az örök magyar nemzet kezébe tesszük le.

Mostani tragikus helyzetünkben megrendült lélekkel, de esdeklő bizakodással tekintünk fel az ország felelős kormányához, és alázattal könyörgünk: méltóztassék a deportálás rémségeinek soron kívüli sürgősséggel véget vetni, és a magyarországi zsidók munkaerejét az országépítés és termelés javára felhasználni.

Az ország területéről már kiszállított zsidók tekintetében azzal az alázatos kérelemmel fordulunk Nagyméltóságodhoz, kegyeskedjék részükre emberséges bánásmódot biztosítani, és lehetővé tenni, hogy miként más külföldi munkások, magukat és családjaikat fenntarthassák.

A gondozásunkra bízott sok százezer emberi élet megmentése érdekében előterjesztett kérelmüket Nagyméltóságod és a m. kir. kormány kegyes jóindulatába ajánlva és azok sürgős teljesítéséért ismételten esedezve, maradtunk mély tiszteletünk őszinte nyilvánítása mellett, a Magyarországi Zsidók Szövetsége, Ideiglenes Intézőbizottsága.¹³⁷

A petíciót akkor nyújtották be, amikor a kormány javában a zsidóellenes intézkedések ellen kibontakozott országos és világméretű tiltakozás fényében kezdte tárgyalni a zsidókérdést. A kormányt szigorúan bírálták és burkoltan fenyegették a keresztény egyházak képviselői, köztük a pápai nuncius. A semleges kormányok szóvivői a zsidóellenes vonal enyhítését vagy megszüntetését követelték, a szövetségesek képviselői pedig megtorlással fenyegetőztek.¹³⁸ A külföldi sajtó a tengelyhatalmakén kívül vi-